

M⁴idtPUNKT

NÆRINGSFORENINGEN I TRONDHEIM
MID-NORWAY CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Næringsvennlig
Realfag
Saksbehandlingstid
Veiendomsskatt
Midtbyen
Næringsareal
Så Kornkapital
Byutvikling
Logistikk

Les også om:

Vil skape milliarder av gull og grønne skoger

s.22

s.26

REN
TRØNDER
ENERGI

HK Reklamabyrå Foto: Ingrid Lønnig

DET ER SÅ MANGE GODE GRUNNER TIL Å VÆRE STOLT TRØNDER

Vind er den raskest voksende fornybare energikilden i verden.
Vi har de beste forutsetningene for å utnytte den.

tronderenergi.no

TrønderEnergi®
eid av trøndere

Bruk stemmeretten din!

Vi står foran et kommunevalg som vil ha betydning for næringspolitikken i byen vår de neste fire årene. NiT har i lengre tid jobbet med forberedelser til valget. Vi startet med en større annonsekampanje før jul i fjor der vi, gjennom brev til byens politikere, satte viktige næringspolitiske saker på dagsorden. Dette ble etterfulgt av en spørreundersøkelse overfor representanter fra nærings- og arbeidslivet i regionen, en større valgundersøkelse overfor listekandidater (se side 6 i dette bladet), én-til-én møter med politiske partier, samt en rekke åpne møter og seminarer med næringspolitiske saker på dagsorden.

Vi har videre vurdert utviklingen i næringspolitikken i den valgperioden vi snart har lagt bak oss, og utarbeidet en oppsummering av hvilke saker som er gjennomført og hvilke som gjenstår (se sidene 4-5). Alt i alt har vi konkludert med at den næringspolitiske utviklingen går riktig vei og at vi er fornøyd med samarbeidet med politikerne. Men det er fortsatt mange saker å ta tak i.

Som en interesseforening for næringslivet i Trondheimsområdet, er NiT opptatt av å sette næringspolitikk enda høyere på den politiske dagsorden. Gjennom våre ulike dugnadsbaserte fagråd avklarer vi til enhver tid hvilke viktige rammevilkår det bør fokuseres på for å bidra til at vi når målet om at *Trondheimsregionen skal være det området i Norge hvor det er enklest å utvikle og starte en bedrift*. Vi har derfor listen klar for hvilke saker vi kommer til å fokusere på i den kommende valgperioden.

Vi er også opptatt av å få flere næringslivsrepresentanter inn i politikken. Dette er selvsagt ikke noe vi kan vedta, men vi mener dette er viktig for å nå målet om at *Trondheimsregionen skal ha de mest næringsfremmende politikerne i Norge*, slik det fremgår av Strategisk næringsplan.

Derfor er det viktig at vi alle benytter stemmeretten vår i forbindelse med kommunevalget. Slik kan vi bidra til å påvirke hvordan byen vår skal styres i tiden fremover.

NiT ser frem til et fortsatt godt samarbeid med byens og regionens politikere om næringspolitikk, uansett valgresultat. Godt valg!

Berit Rian

adm. direktør

Innhold

NiTs vurdering av byens næringspolitikk.....	4
Spørreundersøkelse listekandidater.....	6
God næringsutvikling = god samfunnsutvikling.....	8
Spørreundersøkelse.....	10
Årlig møte mellom Formannskapet og styret i NiT.....	12
NiT deltar i jakten på de beste smakene.....	13
Godsterminal: Integrrert eller delt løsning?.....	14
Turist i egen by.....	15
Manifestasjon 2011.....	16
Kvinnenes inntog – fra reserve til ressurs.....	18
Trondheimshistorie i toner, tull og tøys.....	20
Jakter på skjulte skatter.....	22
Nytt fra NiT.....	24
Åpner for milliardutbygging.....	26
Eksportens dager 2011.....	28
Ingeniører i praksis.....	30
Gjennomføring av eierskifte.....	34
Nye medlemmer.....	35

Utgiver:

Næringsforeningen i Trondheim
Postboks 778 Sentrum
Telefon: 73 88 31 10 - Telefaks: 73 88 31 11
firmapost@trondheim-chamber.no
www.trondheim-chamber.no

Redaktør:

Berit Rian

Redaksjonell produksjon:

Ragnhild Tokstad Bergsmyr i Bergsmyr AS RTB
Kenneth Stoltz

Layout:

Guri Jermstad AS

Trykk:

Trykkpartner Grytting
Opplag: 6 600

Forsidebilder: Valgurne: Wikimedia Commons

Gullklump: Wikimedia Commons

Luffoto Øvre Rotvoll: Trym Øverland / Artica AS

Hovedsamarbeidspartnere:

NiTs vurdering av byens næringspolitikk:

Strategisk næringsplan:

Veiutbygging:

– Alt i alt går den næringspolitiske utviklingen riktig vei. Blant viktige politiske saker de siste fire årene er vi mest fornøyd med at alle kommunene i Trondheimsregionen har vedtatt Strategisk næringsplan, og at næringslivet fikk muligheten til å lede arbeidet med utvikling av planen. Minst fornøyd er vi med den labre framdriften i utbyggingen av kritisk infrastruktur.

– Trondheimspolitikkerne fortjener både ros og ris, fastslår administrerende direktør Berit Rian og næringspolitisk leder Trygve Bragstad i Næringsforeningen. De har oppsummert siste valgperiodes næringspolitikk.

Samarbeid gir resultater

– Ros for å ha vedtatt en Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen. Prosessen og vedtaket er et resultat av – og et godt eksempel på – vilje og evne til samarbeid på tvers av kommunene i regionen, og mellom næringsliv, akademia og det offentlige. Vi er svært godt fornøyd med oppfølgingen så langt – at det er ansatt en prosjektdriver og etablert et næringsråd i tråd med planen, og at finansieringen er på plass.

Et annet viktig samarbeid vi forventer resultater av, er Interkommunal arealplan for Trondheimsregionen (IKAP). Planen er et godt redskap for å sikre nok næringsarealer på tvers av kommunegrensene, og dermed næringsvekst, i årene framover. Nå gjenstår det å se om planen blir fulgt opp, sier Rian.

Hun har også forventninger til Strategisk samarbeidsforum for kunnskapsbyen Trondheim. NiT er nå invitert inn i forumet, som består av toppledere innen akademia og offentlig forvaltning. – Samarbeidet kan bidra til å oppfylle de næringsstrategiske ambisjonene om å videreutvikle kunnskapsmiljøene og få til en tettere kobling med næringslivet for å utvikle dagens bedrifter og etablere ny virksomhet, mener Rian.

Treg veiutbygging

Ris gir Rian og Bragstad først og fremst for manglende framdrift i de mange veiprosjektene i byen og regionen.

– En velfungerende og effektiv infrastruktur er svært viktig for næringslivet. Kjøstøing koster bedriftene store summer, enten det gjelder varetransport eller kjøring til og fra avtaler og møter. Derfor hilser vi alt som skjer på veifronten, velkommen, sier Rian, som mener valgperioden har bydd på skuffende få velkomsthilsninger og snorklippinger hva vei angår.

– Miljøpakken er et godt utgangspunkt, men den bør omfatte utbygging og opprusting av langt flere veier enn den faktisk gjør. Blant annet må Elgeseter gate og strekningen Ila-Flakk inn i Miljøpakken, mener Bragstad. – Tillerkrysset og Sluppenbrua burde stått ferdig. Også opprustingen av Midtbyen burde kommet lenger. Han er likevel fornøyd med at politikernes viser vilje til å finne løsninger.

Utviklingen i Midtbyen er et område NiT er svært opptatt av. Her har Rian og Bragstad forventninger til det pågående samarbeidsprosjektet med kommunen om å skape en felles forståelse for hva som skaper et økonomisk vitalt og miljømessig godt sentrum.

Saksbehandlingstid

Ett av punktene NiT fortsatt har forventninger til er at kommunen skal redusere saksbehandlingstiden fra en bygge- eller regulerings søknad er mottatt til den er ferdigbehandlet. – I dag måler kommunen saksbehandlingstiden fra en søknad er “komplett”, mens NiT mener den må måles fra første innsendte søknad. Vi mener videre det bør være mulig å få til en mer smidig dialog for å kutte perioden mellom første innsending til kommunen har det den trenger. Vi etterlyser en endret praksis som gir raskere total behandlingstid, forteller Rian. Dette har politikernes nå sagt seg enige i, så det er mye som tyder på en løsning i neste valgperiode.

Fra holdning til handling

Ifølge Bragstad opplever NiT en stadig mer positiv holdning til næringspolitikk blant byens politikere. – Med dagens utvikling vil det likevel ta lang tid før vi kan oppfatte kommunen som genuint næringsvennlig. Det tar utvilsomt tid å gjøre holdninger om til praktisk handling, mener Bragstad.

– I sum er vi relativt godt fornøyd med valgperioden, ikke minst med politikernes vilje til å ta tak i saker som har oppstått underveis og krevd en rask løsning. Et godt eksempel er håndteringen av prisen for leie av gategrunn, oppsummerer Rian.

RTB

– En velfungerende og effektiv infrastruktur er svært viktig for næringslivet.

– Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid om næringspolitikk, uansett valgresultat, sier administrerende direktør Berit Rian og næringspolitisk leder Trygve Bragstad i Næringsforeningen.

FAKTA

Ved starten av valgperioden (september 2007) utarbeidet NiT en liste med ti næringspolitiske mål foreningen vurderte som særlig viktig å realisere. Listen ble oversendt ordfører Rita Ottervik.

Når NiT nå har vurdert næringspolitikken i valgperioden, er det på grunnlag av denne listen, andre saker som har oppstått i perioden, samt arbeidet med Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen.

Her er NiTs vurdering av et knippe næringspolitiske saker i valgperioden:

☑ Gjennomført

- Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen vedtatt og igangsatt mht. organisering og finansiering
- Regional arealplan fra Orkanger til Stjørdal (IKAP) vedtatt
- Finansiering av utbygging av Osloveien fra Sluppen til Marienborg og øst-/vest-forbindelsen vedtatt
- Gategrunnleien i kommunen redusert til nivået til de andre storbyene
- Kvenildkrysset sør for Sandmoen vedtatt
- City Management AS etablert (samarbeid mellom gårdeiere og kommunen for å øke attraktiviteten og aktiviteten i Trondheim sentrum)

☑ Delvis gjennomført

- Skaffet til veie 2000 dekar næringsareal i Trondheim kommune
- Redusert saksbehandlingstiden for regulering- og byggesaker i Trondheim kommune til den korteste av storbyene (målt fra første innsendte søknad til melding om vedtak er mottatt)
- Vedtatt parkeringskjeller under Olav Tryggvasons gate

☒ Ikke gjennomført

- Tillerkrysset ferdig og E6-Sør under bygging
- Ferdigstilling av Sluppen bro
- Fattet vedtak om og skaffet realistisk finansiering av Elgeseter gate og strekningen Flakk-Ila
- Hovedprosjektene i Hjerterplanen: opprusting av Torvet, bygging av Hjerterpromenaden og parkeringskjeller under Kongens gate
- Kollektivfeltet i Midtbyen endret til 2+ og/eller åpnet for næringstransport
- Redusert eiendomsskatt for næringsseiendom
- Ny framtidig plassering av godsterminal endelig bestemt
- Samlet front for høyhastighetsbane/lyntog

Spørreundersøkelse listekandidater

Næringspolitiske veivalg

I hvilken grad er de nye kandidatene til Trondheims bystyre opptatt av næringspolitikk? Hvordan vil de legge til rette for næringsliv, handel og byutvikling i byen – dersom de blir valgt?

13 partier stiller liste til høstens kommunevalg. NiT har invitert 237 kandidater som stiller på partienes valglister til å delta i en elektronisk spørreundersøkelse for å kartlegge den enkeltes tanker om næringspolitikk på lokalplanet.

Politikerne svarer på 50 problemstillinger NiT anser som vesentlige i kommende valgperiode, og dermed viktig å bringe på banen før velgerne går til stemmeurnene den 12. september.

Da MidtPunkt gikk i trykken hadde nær 50 prosent av listekandidatene svart på undersøkelsen, som er åpen frem til valget. Her er noen smakebiter:

Næringlivserfaring

20 % av respondentene har ingen bakgrunn fra næringslivet. 28 % har 1-5 års erfaring fra næringslivet. Drøyt halvparten av listekandidatene har mer enn fem års erfaring fra privat sektor.

En av tre arbeider i privat sektor i dag. En av fem oppgir å ha startet en bedrift med én eller flere ansatte.

Godsterminal

“Vet ikke” er det hyppigst nevnte lokaliseringalternativet – 28,3 % har ikke bestemt seg for hvor Trondheimsregionens nye logistikknutepunkt bør ligge. 25,4 % av respondentene peker på Torgård. Søberg i nabokommunen Melhus er det beste alternativet for 14,1 % av kandidatene.

Det minst populære er å beholde godsterminalen på Brattøra som i dag. Bare tre av hundre støtter dette. Kun fire prosent går for Midtsand i Malvik kommune.

Vei

Hele 86 % vil at E6 Sør mellom Tonstad og Klett skal bygges samtidig som forlengelsen av Tillerkrysset. I dag er den planlagte byggestarten i 2018.

Ny veiløsning for Fossegrenda står også høyt på ønskelisten.

Men politikerne er delt i synet på behovet for at flere bomstasjoner skal bidra til finansieringen av Miljøpakken.

Kun én av fem ønsker at finansiering av Elgeseter gate og strekningen Flakk-Ila skal være et tema før valget.

Midtbyen

Overveldende 95 % ønsker at Trondheim kommune skal ha som visjon å skape et levende og attraktivt bysentrum. Men hva betyr det? Bystyrekandidatene er enige om at Midtbyen som handelsområde og bysentrum må styrkes.

Omsetningen synker, og Midtbyen taper markedsandeler til fordel for kjøpesentre utenfor elveslyngen. Utviklingen henger nøye sammen med parkeringsforhold og tilgjengelighet.

6 av 10 mener det er viktig med like god tilgjengelighet for bil og buss i Midtbyen som i avlastningssentrene. Omgjøring av kollektivfelt til 2+ kan være en del av løsningen, tror drøyt halvparten av bystyrekandidatene.

Litt over 50 % vil se Hjertepromenaden ferdigstilt i løpet av valgperioden, mens hele 91,8 % vil se et ferdig opprustet Trondheim Torg innen fire år. 8 av 10 politikere synes det er greit at private investorer som er med og finansierer opprusting på torget skal ha innflytelse på utformingen.

Parkering

76,5 % av respondentene ønsker å bygge et nytt underjordisk parkeringsanlegg under Kongens gate, mellom Torget og Prinsens gate.

Finansiering av parkeringskjeller under Olav Tryggvasons gate er det delte meninger om. Hovedtendensen er at politikerne ser for seg en nødvendig tilleggsfinansiering fra Miljøpakken eller et annet offentlig budsjett. 43 % sier ja til dette.

Skjenking

56 % av listekandidatene vil fjerne skjenkeringen i Midtbyen som innebærer nei til nye bevilgninger i området mellom Kjøpmannsgata, Fjordgata, Munkegata og Dronningens gate. Men under halvparten vil utvide skjenketiden med en time, til kl. 03:00.

Raskere byggesaker

9 av 10 vil innføre måling av saksbehandlingstid fra første innsendte søknad i bygge- og reguleringsaker, med et uttalt mål om at saksbehandlingstiden blir blant de laveste i Norge. Slike saker må bli mindre detaljerte og kostnadskrevende.

Lavere gateleie

Rådmannens forslag om å senke leien for gategrunn – den såkalte stillasavgiften – fra 12 til 4 kroner per kvadratmeter, vinner gehør hos 90 % av bystyrekandidatene i Trondheim.

85 % lover å jobbe mye eller svært mye for å følge opp Strategisk næringsplan.

Nyhet!

Værnes – Tallinn

1 time og 30 min

Direkte Smart!

www.estonian-air.ee

Direkte Smart - fly direkte fra Værnes
trondheimlufthavn.no

DET ER ENKELT & SMART Å
MØTES PÅ SCANDIC SOLSIDEN

Alt inkludert
Hos oss er møtelokale, internett og projektor inkludert. Sammen med Jamie Oliver gir Scandic Solsiden deg en energiinsprøytning i form av spennende smakskombinasjoner som en del av våre morgen-, lunsj-, og ettermiddagsbuffeter. Alt inkludert i våre dagpakker. Smart ikke sant?

Scandic Solsiden Beddingen 1, tlf.: 21 61 46 00, sacndichotels.no/solsiden

Scandic
SOLSIDEN

God næringsutvikling =

God samfunnsutvikling forutsetter at vi ser langsiktighet og helhet i næringsliv, kunnskap, infrastruktur og bosetting.

Det mener trondheimsordfører Rita Ottervik (Ap) og gruppeleder og ordfører kandidat Yngve Brox (Høyre).

Foran valget er ordfører kandidatene enige om at regionalt samarbeid er en nødvendig nøkkel til næringsutvikling, og Brox benytter anledningen til å skryte av ordføreren:

– I løpet av valgperioden har hun maktet å styrke Trondheims samarbeid med regionen rundt. Det er et stykke arbeid det står respekt av, ikke minst i næringsammenheng, mener Brox.

Minst enige er de om prioriteringer innenfor Miljøpakken.

Ottervik og Brox framhever fem områder som særlig sentrale i næringsammenheng:

Samhandling og partnerskap

Ottervik: – Å etablere en tydelig Trondheimsregion med god samhandling er avgjørende for videre næringsutvikling.

Brox: – Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen er et unikt prosjekt i nasjonal målestokk, ikke minst fordi næringslivet selv har sittet i førersetet.

Utfordringer

- Etablere forpliktende partnerskap mellom myndigheter, næringsliv og FoU-miljøene
- Hente ut mer nyskaping og verdiskaping fra kunnskapsmiljøene

Oppnådd i valgperioden

- Bidratt til å styrke og tydeliggjøre Trondheimsregionen som effektivt og målrettet samarbeidsorgan
- Sammen med ti nabokommuner vedtatt Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen
- Bidratt til Interkommunal arealplan for Trondheimsregionen (IKAP) som innebærer enighet om en felles

utbyggingspolitikk for næringsarealer og boliger

- Bidratt til en konstruktiv prosess omkring kriterier for og lokalisering av logistikknutepunkt
- Opprettet stilling som kommunaldirektør for næring
- Bidratt til å etablere næringsråd for samhandling mellom næringsliv, FoU-institusjonene og kommunene/fylkeskommunen
- Bidratt til å etablere Strategisk samarbeidsforum for kunnskapsbyen

Enige om

En samordnet og sterk region med en tung regionhovedstad er nødvendig for økt næringsutvikling og verdiskaping.

Virkemidler og investeringer

Ottervik: – Trondheim hadde ikke fått Investinor og såkornfond uten kampen og innsatsen fra oss. Det er itjå som kjæm tå sæ sjøl.

Brox: – Som politikere kan vi tilrettelegge for næringsutvikling, men ikke bestemme hvilke bransjer som skal være førende.

Utfordringer

Kapitaltilgang for nye og etablerte bedrifter, blant annet via lokalt eierskap.

Oppnådd i valgperioden

- Bidratt til å forbedre kapitaltilgangen for nye og etablerte bedrifter
- Bidratt til såkornmidler til byens nyetableringer, og til at det statlige investeringselskapet Investinor ble etablert i Trondheim i 2009

Enige om

- at hovedvekten av virkemiddelapparatet må være rettet mot sentrale strøk

- at arbeid for kapital og virkemidler for næringsutvikling må ha et perspektiv langt utover en valgperiode
- å prioritere områder med vekstpotensial og peke ut satsningsområder i samarbeid med næringslivet og FoU-miljøene

Uenige om

Styring av virkemidler: I hvor stor grad politikere skal prioritere bransjer og sektorer via kriterier og retningslinjer for offentlige virkemidler. Brox mener rigide retningslinjer og kriterier for offentlig virkemiddeltildeling gir for dårlig fleksibilitet.

Infrastruktur og samferdsel

Ottervik: – Vi vil stille tøffe krav til Statens vegvesen for å sikre at vegpengene blir brukt til beste for byen.

Brox: – Realisering av E6 Sør blir viktig for næringslivet. Neste runde i Nasjonal transportplan må avklare det statlige bidraget til prosjektet.

Utfordringer

- Skape samferdselsløsninger som tåler den stadige befolkningsøkningen i Trondheimsregionen
- Sikre at hele Trondheimsregionen, som utgjør et felles bo-, nærings- og arbeidsmarked, samarbeider om gode samferdselsløsninger som letter person- og godstransport til og fra Trondheim
- Sikre at regionen har tydelige budskap og taler med én stemme overfor nasjonale samferdselsmyndigheter
- Sikre finansiering av nødvendige vegtiltak
- Kjempe om jernbanemidler i konkurranse med Bergen og Stavanger
- Sikre elektrifisering av jernbane nordover for mer effektiv transport for næringsliv og arbeidstakere
- Fortsette veksten i antall kollek-

god samfunnsutvikling

Vellykket næringsutvikling krever innsats og langsiktighet langt ut over en valgperiode, mener trondheimsordfører Rita Ottervik (Ap) og gruppeleder og ordfører kandidat Yngve Brox (Høyre).

tivreisende ved å styrke kollektivtransporten ytterligere

Oppnådd i valgperioden

- Bidratt til å realisere Nordre avlastningsveg
- Bidratt til å komme nærmere en løsning for ny E6 Sør
- Bidratt til å etablere administrasjonsselskapet AtB
- Bidratt til å øke antall kollektivreisende med 10 %

Enige om

- hvilke veger som må på plass for å sikre et mer effektivt næringsliv
- at det haster med en av ny E6 Sør
- at Sluppen er en unødvendig flaskehals for byens næringsliv
- at miljøpakken er et effektivt virkemiddel og redskap for å få gjennomført større veg- og kollektivprosjekter

- å tilrettelegge for raskere buss-transport
- at politisk fattede samferdselsvedtak bør føre til effektive tiltak, heller enn tidkrevende omkamper

Uenige om

- bruken av virkemidler for å løse trafikale utfordringer
- graden av restriktive tiltak innenfor Miljøpakken: Brox etterlyser større fleksibilitet
- bruken av kollektivfelt: Mens Ottervik vil at kollektivfelt skal være forbeholdt busser og drosjer, vil Brox åpne feltene for biler med passasjerer

Byutvikling og areal

Ottervik: – Først må lokaliseringen av logistikknutepunktet på plass. Det legger føringer for videre utvikling og arealbruk.

Brox: – Å sikre arealer til boliger og næringsutvikling blir en viktig sak for byen framover.

Utfordringer

- sikre at Trondheim har nok areal til befolkningsvekst og boliger
- sikre arealer til næringsliv og -utvikling i samarbeid med kommunene i Trondheimsregionen
- sikre næringsarealer som utnytter eksisterende og framtidig infrastruktur og nærhet til kunnskapsmiljøene
- bidra til brede utrednings- og beslutningsprosesser som legger grunnlag for langsiktige løsninger
- sikre jevnlig rullering av planer for arealbruk og byutvikling

Oppnådd i valgperioden

- bidratt til å få på plass en interkommunal arealplan (IKAP)

- bidratt til en bred og ryddig prosess omkring lokaliseringalternativer for logistikknutepunkt
- vedtatt en langsiktig strategi for én-campusløsning

Enige om

- at lokaliseringen av logistikknutepunkt vil påvirke framtidig næringsutvikling
- at næringsutvikling og arealbruk må sees i sammenheng med by- og samfunnsutvikling
- at beslutninger som angår arealbruk og byutvikling må ha et perspektiv langt utover valgperiodene
- nødvendigheten av tett regionalt samarbeid

Kunnskap

Ottervik: – Å videreutvikle Trondheim som kunnskapsby gir grunnlag for videre næringsutvikling.

Brox: – Å arbeide og tilrettelegge for én-campusløsning blir et viktig langsiktig arbeid.

Utfordringer

- sikre utvikling av kunnskap og kunnskapsmiljøer som grunnlag for næringsutvikling

Oppnådd i valgperioden

- vedtatt en langsiktig strategi for én-campusløsning

Enige om

- å inkludere ulike utdanningsmiljøer, forskning og bedrifter på én campus
- å fortsette arbeidet med å realisere Ocean Space Centre

Byråkrati og saksbehandling

Ottervik: – Vi har ambisjoner om å bli enda bedre på saksbehandling. Kortere behandlingstid og bedre rådgivning er klare mål.

Brox: – Det har skjedd en positiv holdningsendring blant saksbehandlerne i kommunen. Nå skal vi bli enda bedre på dialog mellom saksbehandlere og søkere.

Utfordringer

- Sikre generelt raskere saksbehandling
- Sikre bedre dialog mellom kommunen og næringsliv i søknadsprosesser
- Sikre bedre rådgivning i forbindelse med søkeprosesser, og dermed unngå forsinkelser som skyldes formaliteter

Oppnådd i valgperioden

- Raskere saksbehandling
- Positiv holdningsendring blant kommunens saksbehandlere

Enige om

- ambisjonen om raskere saksbehandling og bedre kommunikasjon
- tydelige tidsfrister internt i kommunen
- at aktører som Næringsforeningen er gode samarbeidspartnere i kommunens arbeid for å bli bedre

RTB

Innbyggerne mener Trondheim kommune har blitt bedre på næring

Politikerne ønsker en mer næringsvennlig kommune

Næringsforeningen i Trondheim (NiT) har i 2010 og 2011 gjennomført en spørreundersøkelse blant innbyggerne i Trondheim. Vi har spurt et representativt utvalg av Trondheims befolkning om hvor fornøyd de er med kommunens innsats på næringsutvikling og tilrettelegging for næringslivet. Svarene er både oppmuntrende og litt nedslående.

Den gode nyheten er at det er en klar forbedring fra 2010 til 2011. Mens snittet i 2010 var 49,2 %, har det i 2011 klatret til 54 %. (100 % er beste skår). I 2010 var tilsvarende tall for Norge 54,3 %. Bare Troms hadde da dårligere tall med 46. Dessverre er det ikke utarbeidet nye nasjonale tall i 2011, så det er ikke mulig å si om vi haler inn på landsgjennomsnittet.

Den dårligere nyheten er at vi fortsatt ligger et godt stykke fra teten. 61 % svarer at Trondheim er midt på treet, eller de har ikke en oppfatning om kommunen er næringsvennlig.

NiT's tolkning av tallene sett under ett, er at utviklingen går i riktig retning. Vi tror at innbyggerne har merket seg det arbeidet som er lagt ned av kommune og næringsliv gjen-

nom Strategisk Næringsplan, og at kommunen derfor oppfattes som mer næringsvennlig. Potensialet for forbedring er imidlertid stort, og vi kan ikke si oss fornøyd før kommunen er klart bedre enn landssnittet, og best blant storbyene.

Basert på resultatene i undersøkelsen har NiT stilt partiene i bystyret tre spørsmål som du finner

igjen på denne siden. Det er bred politisk enighet blant de største partiene om at Trondheim kommune bør bli mer næringsvennlig. Samtlige partier mener at Trondheim kommune bør skåre over landsgjennomsnittet for

vi kan være fornøyd med næringsutviklingen i kommunen. To partier mener kommunen gjør tilstrekkelig for næringslivet i Trondheim, og at det ikke er nødvendig med ytterligere prioriteringer.

Bakgrunnstallene i undersøkelsen viser for øvrig at APs velgere mener kommunen har blitt klart bedre det siste året, mens Høyre og FrPs velgere har blitt klart mer skeptiske til kommunens næringsarbeid.

Slik har gruppelederne i Bystyret svart:

	Synes du meningsmålinger av denne typen har verdi for å si noe om hvor næringsvennlig Trondheim kommune er?	Hvis Ja: Hva mener du Trondheim kommune bør skåre på en slik test før vi kan si oss fornøyd?	Hva bør kommunen skåre på dette spørsmålet ved neste valgperiodes slutt om fire år for at vi skal si oss fornøyd?
AP	Ja	Bør være godt over landsgjennomsnittet	Bør være godt over landsgjennomsnittet
SV	Ja	Bør være i teten sammenlignet med andre storbyer	Over 60 %
SP	Ja	Bør være best sammenlignet med andre storbyer	Trondheim bør være best etter fire år
Rødt	Ja		
H	Ja	Bør være i teten sammenlignet med andre storbyer	Trondheim bør være best etter fire år
FrP	Ja	Bør være i teten sammenlignet med andre storbyer	Trondheim bør være best etter fire år
V	Ja	Bør være over landsgjennomsnittet, og målet må være å bli minst like god som den beste	Minst 5 prosentpoeng opp
KrF	Ja	Bør ha som mål å være best blant de 4 største storbyene	Bør ha som mål å være best blant de 4 største storbyene
MPDG	Tja	Over 60 %	Over 60 %
DEM	Nei		
PP	Nei		

Fakta:

Undersøkelsen ble foretatt av Sentio blant et utvalg på 500 personer over 18 år. Intervjuene ble gjennomført i periodene 4.- 5. mai 2010, og 8.-10. august 2011.

FLY TAXI
fra kr. 300,-
(Gjelder samkjøring og bestilling senest 3 timer før avgang)

AIRPORTTAXI fra kr. 495,-
(uten samkjøring)

Dit du skal – når du vil! Ring 08000

NORGESTAXI

Årlig møte mellom Formannskapet og styret i NiT

– Gir mer fart i næringsutviklingen

– Samarbeidet mellom politikerne i Trondheim og Næringsforeningen i Trondheim (NiT) har blitt bedre de siste fem årene, slo styreleder i NiT Knut Efskin fast da han i juni ønsket byens heltidspolitikere velkommen til det årlige møtet med styret i foreningen.

Årets møte var det femte i rekken. Fra kommunen møtte Formannskapet, som er tverrpolitisk satt sammen etter styrkeforholdet partiene har i Bystyret. De er kommunens "arbeidende styre", og utgjør den daglige ledelsen av kommunens 13.000 ansatte. Fra NiT møtte styret og deler av administrasjonen.

– Møtene har bidratt til bedre dialog mellom NiT og kommunen, sa Efskin. Han mente møtene har gitt bedre forståelse på begge sider av bordet og bedre samarbeid. Han hadde en serie eksempler på bedring av næringspolitikken i byen som følge av dialogen på topplan.

– Vi ser nå en rekke prosjekter knyttet til Midtbyen hvor NiT i større eller mindre grad trekkes inn. De kommer til behandling til høsten, og i sum kan prosjektene gi en ny vår for sentrum, konstaterte Efskin. Han trakk frem etableringen av City Management AS, prosjekt for økonomisk vitalt og miljømessig godt sentrum, parkeringsevaluering, felles visjon for sentrumsutvikling og bakgårdsprosjektet som prosjekter det er knyttet store forventninger til skal gi en bedre politikk for Midtbyen.

Efskin fant det også naturlig å trekke frem Strategisk næringsplan hvor kommunen hadde så stor tillit til næringsforeningene i regionen at de fikk oppgaven med å lage den.

– Den er nå i gjennomføringsfasen, og de fleste er enige om at dette samarbeidet var en suksess, påpekte Efskin.

Han var spesielt fornøyd med at administrerende direktør Berit Rian

Styreleder Knut Efskin i NiT konstaterer at de årlige møtene med Formannskapet i Trondheim har blitt en arena som bringer arbeidet med en mer næringsvennlig kommune fremover. FOTO: SYNLI.G.NO

i NiT har fått den sentrale plassen som leder av gruppen som skal følge opp at Strategisk næringsplan blir gjennomført. Denne gruppen kalles Næringsrådet, og består av representanter fra akademia, det offentlige og næringslivet.

– Det viktige er at vi nå holder arbeidet med Strategisk næringsplan levende. Derfor har for eksempel NiT dette som sak i alle MidtPunkt, og det blir et eget delseminar om arbeidet på Manifestasjon 2011 nå i september. At NiT får stille når ordførere, rådmenn og opposisjonsledere i de ti kommunene i Trondheimsregionen møtes, er også bra for samarbeidet.

Møtet med Formannskapet ble fra NiT sin side også brukt til å lansere en ny politikk om arealdisponering. Bakgrunnen for dette er arbeidet med ny arealplan for Trondheim som skal opp til behandling etter valget. Bystyret har tatt til orde for en "grønn strek" som skal markere byens ytterkant mot dyrket mark. NiTs beregninger viser at selv med en mer moderat definisjon av byens ytterkant enn det Bystyret har bedt Rådmannen utrede, ligger det over 4000 dekar dyrket mark innenfor denne streken.

– De fleste jeg spør er overbevist om dette er arealer som er bebygget om 30 år, sa næringspolitisk leder i NiT, Trygve Bragstad. Hvis vi tror at de blir nedbygget bør vi lage en samlet plan, og ikke drive tilsynelatende klattbygging. Hovedspørsmålet må være hvilke krav vi skal stille for å friggi et mål dyrket mark. Det er to åpenbare hovedkrav: Høy utnyttelsesgrad og en massiv satsing på kollektivtrafikk i området, sa Bragstad.

Etter at eierne av Øvre Rotvoll (se egen artikkel ss. 26-27) signaliserte at de kunne tenke seg en utbygging av gården, har det åpnet seg en ny debatt. Den ønsker NiT å være en del av.

FAKTA

Innlegget om "grønn strek" og ny arealpolitikk vil også bli holdt på delseminaret "De store byutviklingsgrepene" under Manifestasjon 2011, onsdag 21. september.

På møtet med Formannskapet ble det også laget en oppsummering av kommunens næringspolitikk de siste fire år. Se egen artikkel ss. 4-5.

NiT deltar i jakten på de beste smakene

Heine Totland og Arne Hjeltnes fronter Det Norske Måltid i TV-ruta. Her under opptak til programmet under Ravnkloedagene i Trondheim.

FOTO: GEIR OTTO JOHANSEN

Hvilken landsdel har den beste maten? Ny TV-serie om kokekunst, matglede og norske råvarer i toppklasse gir lokale produsenter en unik sjansje til å profilere sine produkter.

Inderøy Økologiske Gårdsysteri kapret den høythengende prisen Årets godbit for sin Hommelost under fjorårets store finale.

Sambygdingene fra Hynne Bær fikk hederlig omtale for sine ferskrørte økologiske bringebær, og mange fikk også smaken på den økologiske rømmen fra Rørosmeieriet, som var blant vinnerne av de regionale finalene.

Når Det Norske Måltid nå skal arrangeres for fjerde år på rad, blir det løftet opp til noe helt nytt og veldig spennende for hele den norske måltidsbransjen.

Mat på TV

I løpet av høsten vil nemlig det norske folk gjennom fem programmer à 45 minutter tas med på en kulinarisk reise i det norske matlandskapet på jakt etter de aller beste råvarene og de aller ivrigste matentusiastene landet kan by på.

TV-serien skal ledes av Arne Hjeltnes og Heine Totland, og ender i en storslagen matgalla med prisutdelinger og kokekunst på høyt nivå. Hvem har de beste råvarene? Og hvilken region lykkes i å servere det beste måltidet?

Hyllest til norske råvarer

Det hele starter med at en regional matfaglig jury nominerer de beste råvarene fra sin region. I neste

omgang skal en nasjonal jury smake seg frem og sende de beste produktene til finalen.

Det blir prisutdelinger i flere kategorier, og hvem som til slutt blir vinnere offentliggjøres ikke før under Matgallaen to uker før jul, i aller siste episode av tv-serien.

NiT er med

Næringsforeningen i Trondheim (NiT) er hovedsamarbeidspartner for Det Norske Måltid i Region midt.

Svein Magnus Gjørnvik fra Matakademiet / Matskolen er matfaglig ansvarlig for Region Midt, som består av fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Med seg på laget har han en svært kompetent jury som består av representanter fra alle disse tre fylkene.

Juryen plukker ut de råvarer og bearbejdede produkter som får delta i konkurransen.

Portrett av mat-Norge

Opptakene til tv-serien startet i midten av august, og Midt-Norge var først ute.

– Vi skal ut i alle landsdeler og se nærmere på maten som produseres og ikke minst menneskene som står bak. Kall det gjerne et portrett av mat-Norge, sier Harald Osa, daglig leder i Stiftelsen Norsk Matkultur og en av initiativtakerne til prosjektet.

Ved avslutningen av hvert program ender man opp med et knippe

matentusiaster som sammen skal komponere et måltid fra sin region. Alle de fem matlagene møtes så igjen i siste episode av tv-serien for å avgjøre hvem som lager det beste måltidet.

Mange priser

Det skal deles ut priser i blant annet følgende kategorier:

- Det Norske Måltid – kategori kjøtt - omfatter både råvarer og bearbejdet kjøtt med regional identitet
- Det Norske Måltid – kategori fisk og skalldyr - omfatter både råvarer og bearbejdet fisk og skalldyr med regional identitet
- Det Norske Måltid – kategori frukt og grønt - omfatter både råvarer og bearbejdet frukt, grønt og bær med regional identitet
- Det Norske Måltid – kategori ost
- Det Norske Måltid – kategori frukt- og bærdrick (kun alkoholfrie drikker)
- Årets nyskaping
- Det Norske Måltids hederspris

FAKTA

Det Norske Måltid:

- Første gang gjennomført i 2008.
- Prosjekteier og ansvarlig er Næringsforeningen i Stavanger-regionen, men Stiftelsen Norsk Matkultur har hatt prosjektledelsen siden starten.
- Næringsforeningen i Trondheim er hovedsamarbeidspartner for Det Norske Måltid i Midt-Norge.

Godsterminal: Integrert eller delt løsning?

Etter en omfattende høringsprosess har Næringsforeningen i Trondheim (NiT) konkludert og levert sitt innspill til Jernbaneverkets Konseptutvalgsutredning for nytt logistikknutepunkt i Trondheimsregionen.

NiT har involvert samtlige 1000 medlemsbedrifter i en bred prosess gjennom spørreundersøkelse, invitasjon til møter og skriftlige innspill. Samlet har over 250 personer deltatt på møtene.

Tre av NiTs fagråd har avgitt uttalelser om saken til styret, og flere av de andre fagrådene har vært involvert i høringsprosessen. Fagråd Logistikk har utarbeidet et omfattende forslag til høringsuttalelse som styret i NiT har behandlet.

Integrert løsning sør for byen foretrekkes

På bakgrunn av dette konkluderer NiT-styret med at en **integrert terminal for bane, sjø og vei sør for Trondheim** vil være det beste valget for byen og foreningens medlemmer. Næringsforeningen mener at en lokalisering nær Trondheim og nær hovedtyngden av godsstrømmen er

avgjørende suksesskriterier. En slik løsning fremstår som fremtidsrettet, samtidig som større arealer frigjøres til byutvikling.

“Delt Sør” på andreplass

Dersom alternativet “Integrert Sør” ikke velges, anser Næringsforeningen at en **delt løsning på Torgård eller Søberg sør for Trondheim** peker seg ut som det nest beste alternativet, der Torgård er den foretrukne lokalisering.

Søberg er et godt alternativ, men har den ulempe at det ligger relativt langt fra Trondheim sentrum.

Transportnæringen ser sørover

Tunge argumenter for logistikknutepunkt sør for byen er at vi her finner hovedtyngden for godsstrømmene på kort og lang sikt, samt lokalisering av samlastere/transportbedrifter, tredjeparts logistikkaktører,

grossister og andre næringsaktører. “Delt Sør” vil styrke konkurransevnen for kombinerte bil/bane-løsninger, og vil dermed være et godt økonomisk og miljømessig alternativ.

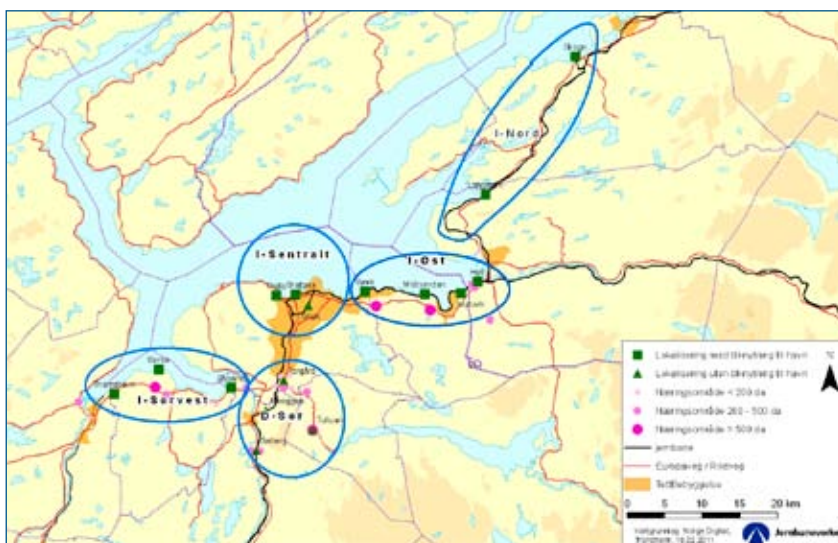
Ved en delt løsning på Torgård eller Søberg mener NiT-styret at dette må utredes i kombinasjon med en dry port-løsning i området Børse – Øysand – det vil si en tilnærmet integrert løsning der en del av terminalen er trukket unna selve havnen – eller en utbygging av Orkanger havn.

Ønsker mer utredning

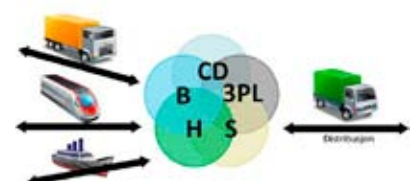
Eksisterende forslag til integrert løsning nord-øst for Trondheim anses å ligge uhensiktsmessig langt fra sentrum. Styret i NiT foreslår derfor at **det som et tredje alternativ utredes en lokalisering nærmere sentrum**. Dette vil være nødvendig for å kunne vurdere et integrert alternativ for nytt logistikknutepunkt nord-øst for Trondheim.

Fagråd Logistikk har i forbindelse med høringsprosessen utarbeidet et omfattende saksgrunnlag til NiT-styret der det redegjøres nærmere for valg av fremtidig logistikknutepunkt for Trondheimsregionen.

Høringsuttalelsene fra NiT-styret og fra Fagråd Logistikk kan leses i sin helhet på NiTs hjemmesider www.trondheim-chamber.no

Geografiske områder og lokaliseringmuligheter, med og uten tilgang til havn.

Systemskisse, helhetlig og integrert konsept. (KILDE: ROLF AARLAND, 2010)

Turist i egen by

Norge er ditt nærmeste ferieland, sier reklamen.
Men trenger vi krysse bygrensa i det hele tatt?

Fredag 12. august lanserte Visit Trondheim den nye nettsiden www.visitmytrondheim.no

Her inviteres innbyggerne i byen til å dele sine Trondheimsfavoritter, enten det er severdigheter innenfor eller litt utenfor allfarvei, shopping med særpreg, eller simpelthen et stalltips om hvor byens aller beste Snickers-milkshake er å oppdrive.

Norges mest personlige by

– Trondheim har mye å by på, og gjennom denne nettsiden kan folk selv laste opp og legge ut bilder fra sitt Trondheim, forklarer reiselivssjef Line Vikrem-Rosmæl entusiastisk.

Etter antallet aha-opplevelser å dømme har reiselivssjefen med denne kampanjen gjort et kupp. For de mangfoldige anbefalingene fra innsenderne vil inngå i en ny, og mer personlig vinkling på profileringen av Trondheim. Som en belønning for å dele raust av sine små og store skatter i tekst og bilder, kan alle som

bidrar innen 30. september delta i trekningen av en rekke attraktive premier.

Midtpunkt har bedt restauranteier Roar Hildonen om å dele sine tre favoritter med våre lesere, og hans bygging starter til skogs:

1. Bymarka

Jeg er veldig glad i å gå på tur og plukke sopp. Det er utrolig avslappende, og gir dessuten en positiv bigevinst. Etter mange år har jeg fått øye for å finne gode matsopper – det starter gjerne med steinsopp i juli, deretter følger kantarell, piggsopp, matrisker, og etter hvert traktkantarell. Det meste plukker jeg til privat bruk, men vi bruker mye fersk sopp i sesongen på To Rom og Kjøkken. Jeg passer på å ta med meg både lærlinger og kokker ut i Bymarka hver høst, slik at de kurses i både sorter og smaker, og lærer gleden i å høste av naturen.

Restauranteier Roar Hildonen serverer skogens gull til gjestene på To Rom og Kjøkken.

2. Bakklandet

Jeg føler en egen ro når jeg rusler en tur på Bakklandet sammen med ungene, for eksempel en søndag formiddag. Å ta med fiskestanga ned til Krana med guttungen er alltid gøy, selv om det ikke alltid biter. Så kan vi ta oss en kaffe eller en lunsj. Er vi riktig heldige, så møter vi Bakklandspatriot Bjørn Eklo som spanderer sine nystekte, fantastiske fiskekaker!

3. Nidarosdomen

Jeg har tatt mange med meg til Nidarosdomen opp i gjennom årenes løp. Jeg lar meg bergta av alle historier og skjebner, av selve historien som knyttes til bygget og området rundt. Her kan fantasien løpe løpsk – det er stadig like magisk, mektig og fascinerende å oppleve Nidarosdomen.

Husk å melde deg på

MANIFESTASJON 2011

Sted: Trondheim Spektrum. Tidspunkt: onsdag 21. september kl. 12.30

Årets hovedforedragsholdere er nærings- og handelsminister Trond Giske og Petter Stordalen, styreleder i Nordic Choice Hotels. Vi får høre hvordan de ser på Trondheimsregionens muligheter for næringsutvikling og vekst.

Program

- 12.30: Ankomst, registrering, mingling
- 13.00: Fellesseminar
 - Velkommen ved styrets leder, Knut Efskin
 - Foredrag ved Trond Giske og Petter Stordalen
 - Utdeling av Adolf Øiens Etablererstipend 2011 i samarbeid med NiT
- 14.30: Minglepause med kaffe
- 15.00: Bransjeseminar, runde 1
- 16.15: Minglepause med kaffe
- 16.45: Bransjeseminar, runde 2
- 18.00: Seminardel ferdig
- 18.15: Middag med utdeling av prisen Årets Bedrift 2011

Runde 1, kl. 15.00-16.15

Fagråd Handel:

- Handelsnæringen og kundene, hva skjer i nær fremtid?

Fagråd Ressurs:

- Skap entusiasme – lederens største oppgave?

Fagråd Helse:

- Samhandlingsreformen – Muligheter for innovatører og leverandører til helsesektoren

Fagråd Energi:

- Kraftsituasjonen i Midt-Norge – en løsning i sikte?

Fagråd Eiendom:

- De store byutviklingsgrepene

Fagråd Bygg og Anlegg:

- Fremtiden i bygg- og anleggsbransjen

Strategisk Næringsplan for Trondheimsregionen

- Fra plan til handling

Fagråd Olje og Gass:

- Petroleumsbransjens framtid i Trondheimsregionen – ambisjoner og muligheter

Runde 2, kl. 16.45-18.00

Fagråd Reiseliv:

- Utdelingen av Nobels Fredspris til Trondheim?

Fagråd IKT:

- Lytting og overvåking av bedriften din på nett.

Fagråd Finans:

- Aktive eierskap og finansieringstilgang i turbulente tider

Handelskammerrådet:

- Økonomisk maktskifte fra Vesten til Østen – markeder i Asia generelt og India spesielt

Fagråd Havbruk og Fiskeri:

- Nye biomarine næringer – mulighet eller ønskedrøm?

Fagråd KKN:

- Har kulturnæringene forutsetninger for vekst?

Fagråd GRO:

- Ledelse på godt og vondt

StyreAkademiet:

- Styrets utfordringer i organisasjoner med delt ledelse

For mer informasjon og påmelding, se www.trondheim-chamber.no

Kvinnenes inntog – fra reserve til ressurs

– Da Trondhjems Handelsstands Forening fikk sin første kvinnelige nestleder, ville jeg sende ut en pressemelding. Det fikk jeg ikke lov til, minnes Tove Hassel.

Som sekretær i Næringsforeningens forløper fikk Hassel følge den langsomme utviklingen fra mannsdominert hegemoni til forsiktig kvinnelig innflytelse på 1980- og -90-tallet. De fleste vil sågar si at Hassel var en betydelig årsak til utviklingen. Gjennom målrettet arbeid fikk hun kontakt med kloke, men akk så usynlige kvinner i Trondheims næringsliv.

– Vi var oppdratt til å være flinke jenter som tilpasset oss de etablerte meningene, men da jeg begynte i Trondhjems Handelsstands Forening, kom jeg til en mannsbastion av en verden jeg ikke trodde eksisterte. Det førte til at jeg bare måtte engasjere meg, sier Hassel.

Frittalende

Nestlederen som Hassel ville gi medieoppmerksomhet, var Mari-Anne Myklebust. Hun var definitivt ikke blant de usynlige. Den frittalende trønderen var distriktssjef i Braathens SAFE i 18 år. I tillegg preget hun utallige styrever og råd med sitt nærver og sine klare meninger.

– Jeg har alltid frontet meningene mine. De kunne ofte gå på tvers av etablerte verdier og perspektiver, men nettopp derfor var det også viktig å gi disse meningene en stemme. Jeg visste nemlig at jeg delte perspektivene med svært mange kvinner som dessverre ikke torde eller fikk lov til å heve røsten, sier Myklebust.

Mansbastioner

– Visst fantes det ressurssterke kvinner i byens bedrifter, men de var for det meste usynlige. Eller ble de bevisst ikke fanget opp og gitt adgang til sentrale verv? spør Myklebust. Hun har selv erfart at hun

som kvinne måtte vise langt større kompetanse og bedre prestasjoner enn sine mannlige kolleger for å få innflytelse, og mener arbeidet som ble gjort på 80- og 90-tallet var avgjørende for kvinnenes inntog i et mannsdominert næringsliv.

Da Hassel ble ansatt i Handelsstandsforeningen i 1986, hadde styret allerede fått sitt første kvinnelige styremedlem i Elisabeth Hoff. Etter henne fulgte flere kvinner, som alle på sitt vis bidro til å åpne foreningen for nye perspektiver. – Med Mona (Lilleberg, journ. anm.) og Mari-Anne (Myklebust, journ. anm.) i styret ble det likevel mye enklere å få ting gjort, mener Hassel.

Kvinner viser vei

En viktig milepæl i arbeidet med å synliggjøre byens kvinner, var messen Kvinner Viser Vei. I 1996 ga daværende ordfører Marvin Wiseth sin velsignelse til å sende en trondheimsdelegasjon til messen i Oslo.

– Marvin syntes det var flott å få synliggjort byens næringsliv og dyktige kvinner via en egen trondheimsstand på messen. Da vi i jubileumsåret 1997 arrangerte messen i Trondheim, ble det en enorm suksess. Ikke minst fordi forarbeidet, komiteene og gjennomføringen involverte og synliggjorde en mengde engasjerte og svært dyktige trondheimskvinner.

Fortsatt har og tar kvinner ansvar for barn og familie på en helt annen måte enn menn.

Kvinneforum la grunnlag

I kjølvannet av Kvinner viser vei ble det etter hvert etablert flere kvinnettverk, både i store bedrifter som Politiet og TrønderEnergi, og på tvers av bransjer. Også TroNett og Trondhjems Handelsstands kvinneforum har vært viktige bidrag, mener Hassel. Begge nettverkene ble etablert av nettopp henne. De siste årene har også GRO-nett kommet til – et nettverk med større vekt på fag og lederskap.

– Nettverkene førte til at mange ensomme kvinner fant hverandre og så at de kunne bidra. Slik var de en uvurderlig støtte, mener Myklebust.

Hygen og Rian

En ny, stor milepæl ble nådd da Gunn Kari Hygen ble ansatt som direktør etter at Trondhjems Handelsstands Forening ble omdannet til Næringsforeningen i Trondheim i 1999. Heller ikke det skjedde uten motstand. Hun greide imidlertid raskt å gjøre all skepsis til skamme.

– Den omorganiseringen og vitaliseringen hun gjennomførte, hadde aldri kunnet skje uten nytt, fryktløst lederskap. Da Berit Rian fulgte i 2008, var det så vidt meg bekjent ingen som stilte spørsmål ved om hun som kvinne kunne lede Næringsforeningen.

Skaper større verdier

Myklebust advarer likevel mot å ta en tilsynelatende likestilling for gitt. – Fortsatt har og tar kvinner ansvar for barn og familie på en helt annen måte enn menn. Det kan føre til at kvinner føler seg utelukket fra å delta på høyt nivå. På den annen side er nettopp disse erfaringene noe av det som gjør oss så verdifulle i næringslivet. Vi har

Tidligere distriktssjef i Braathens SAFE, Mari-Anne Myklebust, ble Næringsforeningens første kvinnelige nestleder i 1994. – Næringslivet trenger markante kvinner med nye perspektiver og verdier, mener hun.

svært viktige perspektiver å bidra med, sier den tidligere distriktssjefen med ansvar for kundeservice, salg og markedsføring.

– Jeg er ikke i tvil om at kvinnes deltakelse i næringslivet har bidratt til å utvikle og utvide horisonten til Trondheim som næringslivsby. Større mangfold, større verdiskaping og klarere fokus på kundeperspektiv og personalpolitikk er blant de klare gevinstene, mener Myklebust.

RTB

FAKTA

Kvinner i Trondhjems Handelsstands Forenings styre:

Elisabeth Hoff 1983–1986 – foreningens første kvinnelige styremedlem

Eli Hoff 1987–1988

Mona Lilleberg 1989–1992

Brit Brevik 1989–1994

Mari-Anne Myklebust 1993–1995 – foreningens første kvinnelige nestleder (1994–1995)

Kvinner i Næringsforeningen i Trondheims styre:

Berit Rian 1999–2008

Marit Collin 2004–2011

Liv Malvik 2008–2011

Ellen Tveit Klingenberg 2011– (nestleder)

Kvinner i Næringsforeningen i Trondheims ledelse:

Gunn Kari Hygen – adm.dir. 2000–2008

Berit Rian – adm.dir. 2008–

W W W . B A S A L E . N O

SALG OG Utleie AV NÆRINGSEIENDOM FOR EN FORVALTNINGSPORTEFØJE PÅ OVER 2 MILLIONER KVADRATMETER

Basale forvalter ca 2,1 millioner kvadratmeter næringsseiendom i Norge og Sverige. Vi har over 20 års erfaring, og vi leverer både asset management-tjenester, tradisjonell eiendomforvaltning og meglings- og rådgivningstjenester.

Vi driver virksomhet innen næringsseiendom:

- utleie (reforhandling, nyutleie, utvikling)
- verdivurdering
- transaksjon
- oppgjørsopdrag

BASALE FORVALTER OG
UTVIKLER EIENDOM

Trondheimshistorie i toner, tull og tøys

Dato: 5. mai 2012

Sted: Clarion Hotel på Brattøra (åpner april 2012)

Anledning: Næringsforeningens 150-årsjubileum

Program: 150 minutter med sang, musikk, historier, tull og tøys framført av et knippe av byens beste skuespillere, musikere, gjøglere og historiefortellere

Oppdrag: Merk deg tid og sted og forbered deg på tidenes festaften!

– Uten bedrifter og næringsliv hadde det ikke vært noen by her. Derfor er historien om næringslivet i Trondheim på mange måter historien om byen, mener Øyvind Brandtzæg. Han betegner jobben med å utvikle Næringsforeningens jubileumskonsert som et drømmeoppdrag, og får støtte av prosjektleder, musiker og kapellmester Trond Hustad og sanger og skuespiller Kathrine Strugstad.

– Det blir sang og musikk, gode historier, kjente artister og mange overraskelser. Det blir verken rockekonsert eller «Husker du?», men en rekke innslag vi skal sy sammen til en morsom, interessant og underholdende helhet, lover de.

– Vi kommer selvsagt til å hente historier og bakgrunnsmateriale fra jubileumsboka Næringsforeningen gir ut i høst. Likevel blir dette langt mer enn en historieleksjon, sier Hustad.

Etter mange år som artister med Trondheim som hovedarena, kjenner de både hverandre og trondheimspublikummet godt. Dermed kjenner de også den felles kulturen og humoren. – Det skal vi spille på, lover de tre artistene, som også har med seg sanger og skuespiller Erik Wennberg Jacobsen, kjent fra store oppsetninger som Les Miserables på Trøndelag Teater.

– Nå er vi helt klart i ja-fasen. Vi kaster ut ideer og lar alle dører stå vidåpne, understreker Brandtzæg, som gjerne vil ha næringslivet på banen. – Kom med de gode historiene – ikke de formelle fra styremøtene og årsrapportene, men sladder og tullet fra bakrommet og korridorene. Vi garanterer at alle bidragsytere får firmanavnet sitt nevnt fra scenen – i en eller annen form!

RTB

FAKTA

Næringsforeningens jubileumskonsert blir utviklet av:

Trond Hustad: Pianist, frilansmusiker, arrangør og komponist med base i Trondheim. Har vært kapellmester for oppsetninger som Les Miserable og Bor Borson ved Trøndelag Teater, og samarbeider med blant andre Stage Dolls, Tre små Kinesere og To tenorer (og en te').

Øyvind Brandtzæg: Skuespiller, musiker og sanger ved Trøndelag Teater. I 2011 turnerer han som Knutsen i Riksteatrets oppsetning av Knutsen & Ludvigsen.

Erik Wennberg Jacobsen: Frilans sanger og skuespiller som har hatt hovedroller på en rekke scener i og utenfor Trøndelag. Fast medlem av To tenorer (og en te').

Kathrine Strugstad: Frilans musikalartist som har stått på de fleste norske scener. I høst er hun aktuell i Trøndelag Teaters oppsetning av Tolvskillingsoperaen.

Kom med de gode historiene! Grip sjansen til å påvirke innholdet i NIT store jubileumskonsert! Send ditt sangønske og din gode historie til jubileum@trondheim-chamber.no

– Selvsagt vil jubileumskonserten inneholde «Nidelven stille», men neppe i den versjonen og sammenhengen du venter deg, smiler (fra venstre) Øyvind Brandtzæg, Kathrine Strugstad og Trond Hustad. Med seg har de også Erik Wennberg Jacobsen.

Velg en spesialist på finansiering av nærings- eiendom

Riktig finansieringsløsning er for mange eiendomsselskaper og eiendomsinvestorer vesentlig for god utvikling og lønnsomhet. I snart 50 år har BN Bank vært en betydelig aktør i markedet for finansiering av næringsseiendom. Vi har mange fornøyde kunder med finansieringsløsninger tilpasset deres behov.

Kundefordeler i BN Bank er blant annet rask og målrettet saksbehandling, profesjonell og erfaringsbasert rådgivning, skreddersøm og konkurransedyktige betingelser.

Vi inviterer gjerne til en uforpliktende prat om Deres selskaps eller Deres behov for finansiering av eiendom. Ta kontakt med en av våre kundekonsulenter på **73 89 20 00** eller post@bnbank.no

Jakter på skjulte skatter

Mineralindustrien blir en stadig viktigere næringsvei. Ny satsing kan gi bedre kartlegging, nye funn og utvikling av ny næringsvirksomhet, mener NGUs administrerende direktør Morten Smelror.

FOTO: NGU

Den norske berggrunnen rommer store verdier og muligheter til ny næringsvirksomhet. I Trondheim sitter kompetansemiljøene som kan bidra til å realisere verdiene.

Norsk berggrunn gjemmer mineraler for rundt 2000 milliarder kroner. Den samme grunnen kan også bli en uvurderlig kilde til ny energi i framtida, mener Morten Smelror, administrerende direktør i Norges geologiske undersøkelse (NGU).

Større etterspørsel – høyere priser

Han understreker at den europeiske industrien er helt avhengig av import av metaller og mineraler i sin produksjon, men at den etter hvert opplever begrenset tilgang til nødvendige råvarer.

– Tradisjonelt har europeisk industri hentet råvarene fra Kina, Sør-Amerika og Afrika. Nå har veksten i Kina ført til at landet har gjort avtaler om gruvedrift med en rekke afrikanske land. Ny, stor etterspørsel etter metaller som jern, kobber og sink har drevet prisene i været. Det gjør det nødvendig å se nærmere på ressursene vi har her hjemme, mener Smelror.

Som leder for NGU sitter han på et stadig større datamateriale over kjente og mulige forekomster, og har tro på en ny gullalder for norsk

gruvevirksomhet. Det krever imidlertid satsing og finansiering.

Kartlegger

– Vi har altfor lite kunnskap. Foreløpig har vi bare så vidt skrapet i overflaten, og det gjør det vanskelig beregne verdiene. Bare 14 prosent av Norge er kartlagt med moderne geofysiske metoder med henblikk på mineraler. Til sammenlikning er Sverige og Finland kartlagt tilnærmet 100 prosent, forteller Smelror.

Han er fornøyd med at regjeringen har bevilget 100 millioner kroner til å undersøke mulighetene for gull og andre metaller og mineraler i Nord-Norge. Også Midt-Norge har utvilsomt store gjenværende ressurser. 25 år etter at gruvedriften på Løkken ble nedlagt, blir derfor malmreservene undersøkt på nytt. Det australske leteselskapet Drake Exploration er i ferd med å kartlegge og undersøke områdene rundt gruvene i både Røros/Holtålen, Løkken/Meldal og i Gjersvik/Røyrvik.

– Mye av den norske gruvekompetansen forsvant da gruvene ble nedlagt. Likevel er jeg ikke i tvil om at norsk og midtnorsk kompetanse igjen kan bli avgjørende for å kunne utnytte naturressursene. Smelror peker blant annet på høy norsk kompetanse på anlegg i fjell.

Trenger ny kompetanse

På Ladehalvøya sitter de to fagmiljøene som vet mest om landets mineralressurser: NGU og Direktoratet for mineralforvaltning. På Gløshaugen

sitter spisskompetanse som kan bli avgjørende for å utnytte ressursene også på andre måter enn gruvevirksomhet.

– For det første er vi helt nødt til å utvikle kompetansen på resirkulering og gjenbruk av mineraler som brukes i moderne forbruksvarer. For eksempel vokser haugen av brukte mobiltelefoner raskt. Hver av dem inneholder 40 forskjellige grunnstoffer, blant dem sjeldne jordartelementer som det er skrikende etterspørsel etter. Dermed kan «urban gruvedrift» vise seg å bli lønnsomt, men det krever at vi utvikler kompetanse på å gjenvinne de ørsmå komponentene i moderne elektroniske hjelpemidler, sier Smelror.

Eksport

Jordvarme er et annet område som kan vokse. – Norge bør satse stort på å utnytte jordvarme – både solvarmen i de øverste par hundre meterne av jordskorpa, og varmen fra jordas indre. Men det krever ny kompetanse, blant annet på raskere og rimeligere boring, sier Smelror. Han mener både

jordenergi og ny kompetanse kan bli viktige eksportartikler, og er ikke i tvil om at teknologimiljøet i Trondheim vil kunne spille en viktig rolle.

– Helt ny kompetanse kan bli avgjørende både for å utnytte naturressursene og for å skape ny næringsvirksomhet basert på geologi. Her ligger det store muligheter, mener Smelror.

RTB

FAKTA

NGU

- er landets sentrale institusjon for kunnskap om berggrunn, mineralressurser, løsmasser og grunnvann
- er en etat under Nærings- og handelsdepartementet
- skal aktivt bidra til at geofaglig kunnskap utnyttes til en effektiv og bærekraftig forvaltning av landets naturressurser og miljø
- har som hovedoppgaver å samle, bearbeide og formidle kunnskap om de fysiske, kjemiske og mineralogiske egenskapene til landets berggrunn, løsmasser og grunnvann

ROM TIL ROM
MØBLER OG INTERIØR

Vi hjelper deg og din bedrift med små og store oppdrag. Vi stiller med interiørarkitekt og veiledning. Stikk innom for en uforpliktende prat.

Fjordgata 21 7010 Trondheim Tlf. 73 51 22 16 post@romtilrom.no www.facebook.com/romtilrom.no

Oppnevninger/endringer fagråd

Våre fagrådsmedlemmer yter en uvurderlig, frivillig innsats for NiT, og vi vil vi på det varmeste ønske velkommen til hele 17 nye fagrådsmedlemmer utnevnt av NiTs styre i 2011. Samtidig takker vi for svært verdifulle bidrag fra alle som i 2011 har fratrådt sine respektive fagråd!

Styremøte i NiT, 27. juni 2011. Nye fagrådsmedlemmer:

Fagråd	Navn	Stilling
Malvikrådet	Oddstein Rygg	Daglig leder Hommelvik Sjøside AS
Malvikrådet	Heidi Grande	Milde Mathilde & Drillpikene AS
Fagråd KKN	Marianne Danielsen	Byråleder/rådgiver Engasjert Byrå
Fagråd DSS (Olje og Gass)	Roar Anderssen	Daglig leder MOLGA
Fagråd DSS (Olje og Gass)	Christian M. Bachke	Daglig leder Midnor CNI og daglig leder Maritimt Forum Midt-Norge

Andre endringer:

- Fagråd DSS (Deep Sea Society): Forslag om navneendring til Fagråd Olje og Gass
- Per Arne Aasen, Børstad Transport går ut av Fagråd Logistikk
- Trond Krogstadmo, Skanska Norge AS går ut av Malvikrådet.
- Henriette Undrum, Statoil går ut av Fagråd DSS (Olje og Gass)
- Arnfinn Aasen, pensjonist, tidligere Oras Armatur går ut av Handelskammerrådet
- Jakob Hygen, KITH går ut av Fagråd Helse
- Elin Flisen, Dry Products AS går ut av NiT Melhus

Styremøte i NiT, 14. april 2011. Nye fagrådsmedlemmer:

Fagråd	Navn	Stilling
Reiseliv	Line Vikrem-Rosmæl	Reiselivsdirektør, Visit Trondheim
Reiseliv	Bjørn Flemming Iversen	Driftsleder, Restauranhuset Frakken
Reiseliv	Anders Aursand	Salgs og markedsjef, Via Travel Tvette AS
Ressurs	Petter Daniel Jensen	Daglig leder, SMB-Tjenester AS
Ressurs	Ingrid Kristin Viken	HR- leder, Visma Services Norge AS, Trondheim
Energi (tilknyttet medlem)	Per Erik Sørås	Rådgiver, Sør Trøndelag Fylkeskommune
Finans	Vegard Helland	Konserndirektør bedriftsmarked, SpareBank 1 SMN
Logistikk	Ada Myhren	Adm.direktør AtB
Eiendom	Ole Petter Bjørseth	Økonomi- og finansdirektør, R. Kjeldsberg AS
Helse (tilknyttet medl.)	Helge Garåsen	Komunaldirektør for Helse og velferd, Trondheim Kommune

Andre endringer:

- Gunnar Paulsen, Reinertsen AS går ut av Fagråd DSS
- Dorte Solvang (tilknyttet medlem), STFK går ut av Fagråd Energi
- Reidar Stokke, SpareBank 1 SMN går ut av Fagråd Finans
- Petter Lønnum, YIT går ut av Fagråd IKT

Styremøte i NiT, 17. februar 2011. Nye fagrådsmedlemmer:

Fagråd	Navn	Stilling
Bygg & Anlegg	Kirsti Engebretsen Larssen	Cowi AS
Energi	Kjell Einar Borren	Markedssjef på divisjon Siemens Building Technology

Andre endringer:

- Terje B. Nikolaisen, Cowi går ut av Fagråd Bygg & Anlegg
- Terje Rønningen, Siemens går ut av Fagråd Energi

Ny medarbeider i NiT:

Kenneth Stoltz tiltrådte 1. august i en nyopprettet stilling som kommunikasjonsansvarlig i Næringsforeningen i Trondheim. Ansvarsområdene er produksjon av bladet MidtPunkt, NiTs hjemmesider, og øvrige oppgaver innenfor informasjon og kommunikasjon.

Stoltz er utdannet cand. philol. fra NTNU, og kommer fra stillingen som informasjonsrådgiver ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, NTNU.

Han har ti års erfaring som journalist, redaktør og informasjonsmedarbeider.

Ørland Kysthotell gir deg ro,
harmonisk og minnerike opplevelser.

www.kystekspresen.no

Unikt og ekte ved sjøen

www.kysthotell.no

Vi gir deg starten på opplevelsen!
Kystekspresen bringer deg raskt,
komfortabelt og effektivt til Ørland
Kysthotell. Grupper avtaler rabatt på
reisen med kysthotellet!

- Konferansehotellet med unik beliggenhet; du sjekker rett inn på hotellet fra Kystekspresen
- Julebord som det går "jet-ord" om; bestill julebordet nå!
- Rikholdig og spennende aktivitetsmeny

Hos oss er du alltid velkommen.
Ta kontakt med oss for gode tilbud.

KYSTEKSPRESSEN

**ØRLAND
KYSTHOTELL**

Telefon 72 51 33 00
Telefax 72 51 33 01
E-post post@kysthotell.no
www.kysthotell.no

Åpner for milliardutbygging

Jordbruket fortrenses av byen. Nå vil grunneierne av "Trondheims indrefilet" bytte ut traktor med byutvikling.

Luftfoto av eiendommen Øvre Rotvoll, august 2011. FOTO: TRYM ØVERLAND / ARTICA AS

Eiendomsselskapet Øvre Rotvoll AS eier den 600 dekar store eiendommen Øvre Rotvoll i Trondheim. Ivar Oust med familie eier og driver gårdsbruket om lag 5 kilometer øst for Trondheim sentrum, der både E6 Omkjøringsvegen, Haakon VII's gate og byens innfartsåre østfra, Innherredsveien, møtes.

Eiendommens plassering med tilgang til byens hovedveier gjør den ideell for utvikling av tomter til næringsvirksomhet. I tillegg til arealer for næringsvirksomhet gir området også rom for utvikling av gode miljøer hvor man kan kombinere det å bo, arbeide og ha fritid. Eiendommens størrelse gjør at man kan utvikle en helt ny bydel samtidig som man kan

Eier av Øvre Rotvoll AS, Ivar Oust, med sønnene Are, Bjørnar og Hans, som alle er med i styret for selskapet. 7 måneder gamle Herman er sønn av nygifte Hans, og siste tilskudd til familien.

komplementere og utvikle tjenestetilbud og bymessige funksjoner for de omkringliggende bydelene på østsiden av Trondheim. Eiendomsutvikling vil fremover få økt fokus. Oust-familien søker nå å komme i kontakt med virksomheter som kan bidra i utviklingen av området.

Selskapet driver dessuten lagerutleie under vignetten Trondheim Minilager, som leier ut 70 lagerrom på mellom 3 m² og 10 m² til privatpersoner og bedrifter. I tillegg tilbys større utleielokaler på opp til 100 m² myntet på bedriftsmarkedet. Jordbruksvirksomheten består av kornproduksjon og kyllingoppdrett.

Hvorfor valgte dere å melde dere inn i Næringsforeningen i Trondheim?

– Ja, det er ikke min fortjeneste – jeg visste ikke om det før regningene begynte å komme! humrer Ivar Oust. Bjørnar og Hans forklarer: – Vi var på et møte med Trygve Bragstad i Næringsforeningen, og da han sa at det verken var bønder eller gårdsbruk

Oust-familien ser svært langsiktig på områdene de ønsker å utvikle.

blant medlemmene, bestemte vi oss for å melde oss inn allerede neste dag.

– Det er positivt å kunne ha en dialog med eiendomsmiljøet gjennom NiT. Vi ser også for oss at vi kan leie ut til medlemmer.

– Å være medlem i Næringsforeningen i Trondheim er lærerikt, vi får utvidet vårt nettverk og knyttet verdifulle kontakter, og vi opplever at NiT er en dyktig næringspolitisk aktør.

Totalverdi på eiendomsutviklingen kan bli opp mot 6 milliarder kroner, antyder grunneierne. De viser til en mulighetsstudie foretatt av Selberg, som skriver at dette er “indrefiletten i Trondheim” og “det beste næringsområdet nord for Oslo”.

Familien tenker å etablere et nytt datterselskap som skal ta hånd om utbyggingsplanene, men ønsker foreløpig å holde kortene tett til brystet når spørsmålet dreier inn på mulige, fremtidige samarbeidspartnere.

Oust-familien ser svært langsiktig på områdene de ønsker å utvikle. Perspektivet er utover denne generasjonen og godt inn i neste.

– Vi har det ikke travelt. Kvalitet og best mulige løsninger står i sentrum for oss, understreker Bjørnar. Han påpeker likevel at første utbygging kan komme innen 5 års tid, eksempelvis på de mindre åkerlappene som ligger ved Skovgård og mot Blindeforbundet i Hørlocks veg.

– I etterkant av Næringsforeningens sommerfest har vi hatt møter med en rekke aktører innen eiendomsutvikling. De som driver med dette bør kjenne sin besøkelsestid og ta kontakt med oss. Ellers så har de ikke noe å gjøre i bransjen, vil jeg nesten si, avslutter Bjørnar med et smil.

Kombiner møter og konferanser med teaterforestilling

Vi kan tilby våre bedriftskunder kurs- og konferanserom. Lunsj og middag serveres i Theatercaféen eller på vårt konferanserom. Omvisning er også mulig. Kvelden avsluttes med teaterforestilling på en av våre fem scener.

For bestilling og mer informasjon kontakt Bente Dyrseth på telefon 73 80 51 63 eller e-post bente.dyrseth@trondelag-teater.no

TRONDELAG
TEATER

Billetter: 73 80 50 00 trondelagteater.no

India – Muligheter i partnerskap

Eksportens dager 2011

Rica Nidelven Hotel, Trondheim 3. – 4. oktober

Under årets Eksportens Dager 3.-4. oktober samles innledere og deltagere fra næringsliv, forsknings- og utdanningsmiljøer fra Norge og India under temaet *India – Muligheter i partnerskap*.

Den økonomiske utviklingen i India byr på store muligheter innen forretnings- og forskningssamarbeid, og norsk kompetanse etterspørres i mange sektorer. Eksportens Dager retter søkelyset mot disse mulighetene, med spesiell fokus på energi/miljø, IKT og maritim industri. Arrangementet skal gi innsikt i markeds- og forretningsmuligheter, FoU-samarbeid og indisk forretningskultur, og lar deg møte **beslutnings- og diskusjonspartnere på høyt nivå**.

Eksportens Dager har lang tradisjon i Trøndelag, og arrangeres i år for 26. gang. *India – Muligheter i partnerskap* er årets **viktigste næringslivsarrangement i Norge om India og det indiske marked**, og høyt kvalifiserte innledere fra begge land ivrer etter å bidra. Indiske og norske representanter orienterer om mulighetene i landet, norske bedriftsledere og nøkkelpersoner beretter om egne erfaringer og gir gode råd om hvordan det er å jobbe i det indiske markedet, og utdannings- og forskningsmiljøene fokuserer på hvilke muligheter de ser for samarbeid og innovasjon i India i partnerskap med næringslivet.

Eksportens Dager legges i år inn som del av NTNUs India-uke, 1.- 9. oktober – India 2011 (<http://www.ntnu.no/india2011>). Trondheims bybilde vil i denne perioden være preget av indisk atmosfære med mange ulike aktiviteter, noe som legger flotte rammer rundt næringslivsarrangementet. Landuken er NTNUs hovedbidrag i den nasjonale India-satsingen, med det mål å styrke samarbeidet med India innen næringsutvikling, kultur, forskning og høyere utdanning.

Programmet for *India – Muligheter i partnerskap* omfatter:

3. oktober: Generelt seminar om India

- *India-strategi, kultur, bedriftserfaringer, eksportørprisen Midt-Norge*

Her kan du treffe både den indiske ambassadøren til Norge og den norske ambassadøren til India, i tillegg til indiske nøkkelpersoner, NRKs korrespondent i New Delhi, Innovasjon Norges India-ansatte og andre kompetente India-ressurser, norske så vel som indiske.

4. oktober: Separate bransjeseminar og påfølgende møtebørs for temaene

- *energi/miljø, IKT, maritim industri*

Hvorfor delta:

- Du får innsikt i indisk kultur og forretningskikk
- Du lærer om forretnings- og samarbeidsmuligheter i India
- Du får faginsikt i utvalgte bransjer
- Du møter både Norges ambassadør til India og Indias ambassadør til Norge
- Du treffer indiske forretningsfolk og nøkkelpersoner på høyt nivå
- Du treffer NRKs India-korrespondent
- Du treffer norske forretningsfolk med erfaring og ekspertise på India
- Du treffer representanter fra utdannings- og forskningsmiljøer med samarbeid i India
- Du treffer Innovasjon Norges ansatte i New Delhi
- Du kan booke individuelle møter med både norske og indiske representanter
- Du kan mingle med alle under middagen mandag kveld

Dette er India:

- over 1 milliard innbyggere
- sterk økonomisk vekst og sosial utvikling
- verdensledende forskningsnasjon
- ettertraktet samarbeidspartner

Arrangør: Internasjonalt Forum Trøndelag. Mer informasjon, detaljprogram og påmeldingsmuligheter finner du på NiTs hjemmesider www.trondheim-chamber.no

NORD-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

Ingeniører i praksis

Konstruksjonsteknikkstudenter ved Høgskolen i Sør-Trøndelag har tilbrakt deler av siste semester ute i industribedrifter, og er svært fornøyde med denne erfaringen. F.v.: studieretningsleder Frank Almlie, student Carl Skaar, studieleder Tomas Rønsberg og student Eigil Risan, alle tilknyttet HiST, avdeling for teknologi.

FOTO: ANNE SIGRID HAUGSET

Et viktig punkt i Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen er å knytte tettere bånd mellom næringslivet og FoU-institusjonene, og sørge for at kompetent arbeidskraft ikke flytter ut. På Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) er ingeniørstudenter i trønderske bedrifter én vei til målet. Nå søkes flere vertsbedrifter.

Ved HiST, studieretning for konstruksjon, har de allerede høstet nyttig erfaring fra et pilotprosjekt med 15 studenter sist vinter. Da var industrimiljøene i Leksvik, på Orkanger og Norske Skog på Skogn vertskap.

Nå ønsker HiST og Avdeling for Teknologi (AFT) å knyttes tettere opp mot industrien i hele regionen, og utvider ordningen til et fast valgfag, i første rekke for 80-100 studenter innen maskinteknikk og logistikk.

– Hvis halvparten velger praksis ute i en bedrift som sitt valgfag, skal vi være meget godt fornøyde, sier prosjektleder FoU Dagfinn Røyset og studieleder Tomas Rønsberg – engasjerte med hvert sitt hjertekammer bankende for industrien.

Men målet på lengre sikt er å få hele Avdeling for Teknologi med i denne ordningen, påpeker Rønsberg.

Positivt for rekrutteringen

Studentene skal være 12 dager i bedriften, fordelt på seks uker, med start i månedsskiftet oktober/november.

Opplegget tilpasses den enkelte bedrifts behov, men det som står sentralt er at studentene skal få relevant ingeniørpraksis gjennom oppholdet. Praksisoppholdet kan også være en viktig rekrutteringsarena for industrien, mener de to faglærerne, som selv har lang bakgrunn fra næringslivet.

– Dette er en ypperlig anledning for bedriften til å bli kjent med kandidatene og deres kompetanse. Rammen rundt hva som forventes av både student og bedrift er enkel, og overhodet ikke byråkratisk, forsikrer Rønsberg, som håper initiativet vil bli mottatt like positivt av næringslivet når valgemnet går over i større skala.

Å lære om bedriften er viktig. Studentene som deltok i piloten i vinter meldte om godt utbytte, og flere fikk tilbud om jobb i bedriften i etterkant av fullført bacheloroppgave.

Frir til Trondheimsbedrifter

Røyset forteller at det sitter mange med industribakgrunn i ledelsen på HiST, så det er naturlig å orientere

seg mot industrien. Han tilføyer at nesten samtlige studenter ved høgskolen skriver bacheloroppgaver i eller for en bedrift. En slik oppgave har gjerne et omfang på 300-350 timer, og representerer dermed en ressurs for bedriften som åpner opp for å dele sine problemstillinger med studenter.

– Vi ønsker å inngå "fast følge" med bedrifter som vi kan samarbeide med fra år til år. Et godt eksempel Norske Skog på Skogn. Vi har hatt god kontakt med selskapet over tid, og de tok imot tre studenter sist vinter. Men det vil være naturlig å få med seg flere Trondheimsbedrifter på laget når ordningen nå utvides, avslutter Rønsberg og Røyset.

Ønsker din bedrift å ta imot ingeniørstudenter fra Høgskolen i Sør-Trøndelag?

Ta kontakt direkte med studieleder Tomas Rønsberg ved Avdeling for Teknologi, HiST.

E-post: tomas.ronsberg@hist.no

Mobil: 920 20 9 82

Fornøyd?

I Trondheim by eier vi over 50 eiendommer for **butikk**, kontor og bolig. I nye og i renoverte bygg. På gateplan og i høyden. Men alt ligger midt i byens hjerte, med gangavstand til det meste og nærkontakt med de fleste. Se www.ecde.no eller ta kontakt på tlf 73 99 09 90 om du drømmer om å få en skreddersydd løsning til deg eller bedriften din. Bylivet har så mye du vil bli fornøyd med.

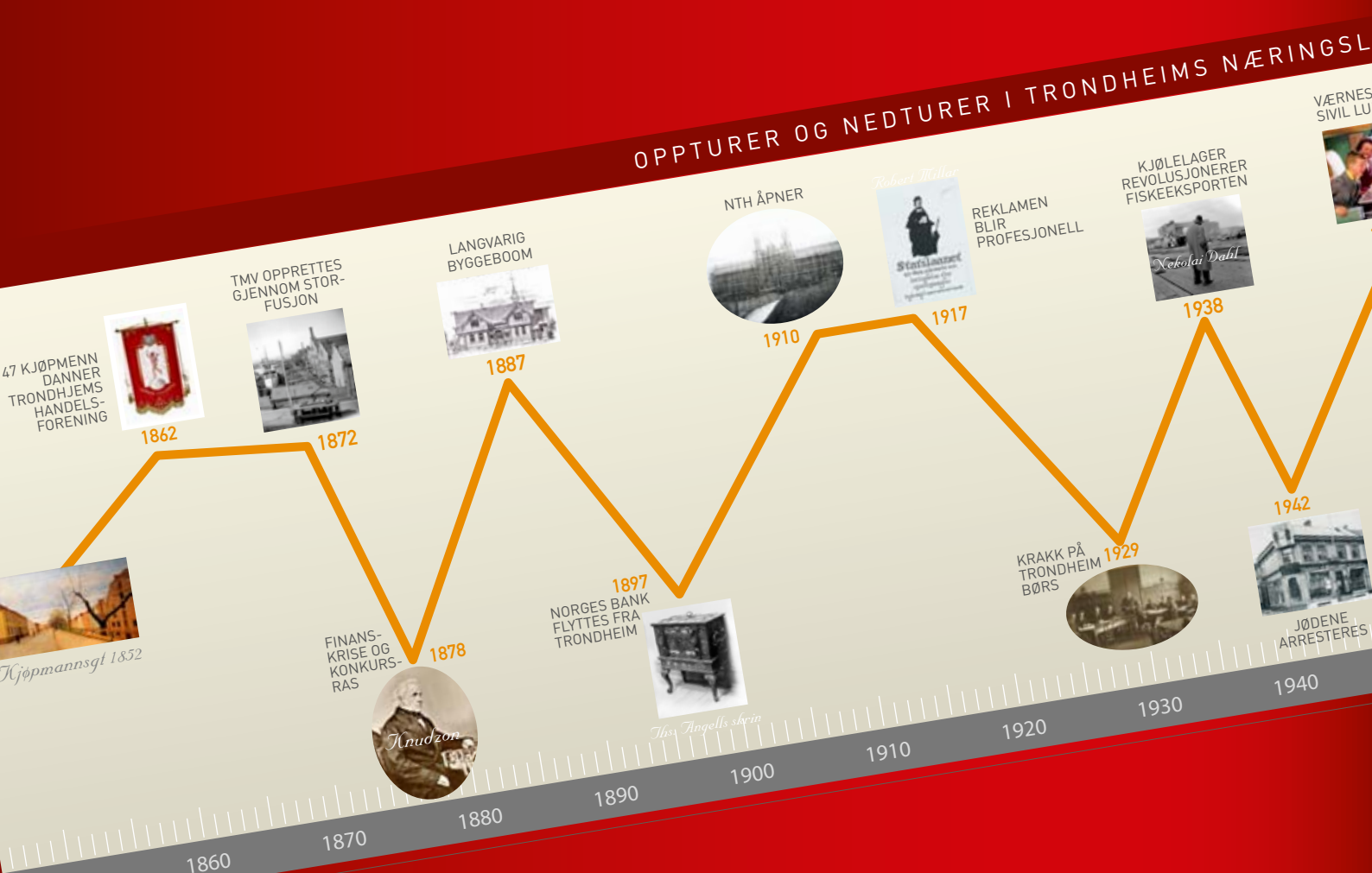
E.C.DAHLS EIENDOM

med hele hjertet

E. C. DAHLS EIENDOM er det ledende eiendomsselskapet i Trondheim. Vi eier og leier ut 160 000 kvm førsteklasses lokaler som til sammen rommer et mangfold av muligheter. Selskapet er en langsiktig eiendomsaktør, og en naturlig samarbeidspartner for privat næringsliv og offentlig virksomhet i sentrum. E. C. Dahls Eiendom er opptatt av å ta vare på Trondheims egenart, og vi ønsker å drive eiendomsutvikling på en måte som beriker bymiljøet.

Her er kortversjonen. Kjøp hele historien!

Trondheims næringsliv har hatt mange opp- og nedturer de siste 150 årene. Suksesser og konkurser, rikdom og tragedier, kriser og gullaldrer. Nå har vi samlet hele historien mellom to permer, ført i pennen av Terje Bratberg.

Næringsforeningen i Trondheims jubileumsbok presenterer menneskene som skapte arbeidsplasser og formuer, men også de personlige tragediene. Du får også vite bakgrunnen for svingningene, og hvorfor det gikk som det gikk.

Praktboken er gjennomillustrert, med 78 artikler som godt kan leses i tilfeldig rekkefølge. Og historien ender i fremtiden.

ÅRETS JULEGAVE

NiT 150 år: Jubileumsboken er en perfekt julegave til ansatte, forretningsforbindelser og alle som er interessert i trøndersk næringsliv.

430,-

Ved kjøp av 3 eller flere bøker: kr 390,- pr stk.

IV GJENNOM 150 ÅR

FÅR
FTFART

1952

1967

1977

1971

1985

1996

2007

2010

2012

Den første ølfe

GENERAL-
PLAN FOR
NY STOR-
KOMMUNE

NYE
INNVANDRER-
GRUPPER

NEDRE ELVEHAVN
ETABLERES

NORDENFJELDSKE
SLAKTES

STRATEGISK
NÆRINGS-
PLAN

KAPITALMANGEL
HINDRER NY-
ETABLERINGER

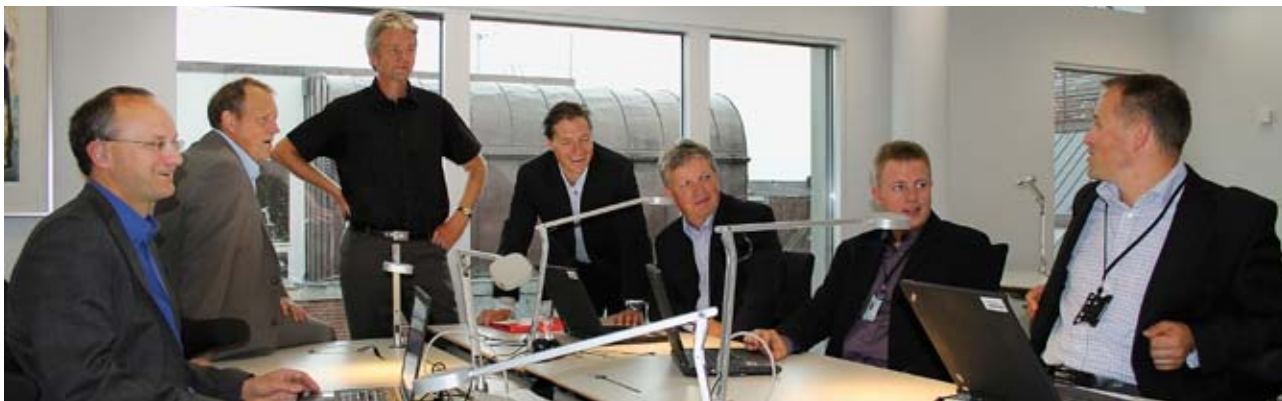

Nærings-
foreningen
jubilerer

nit
150

BESTILL BOKEN NÅ!
DEN KOMMER I SALG 1. NOVEMBER, OG KAN FORHÅNDSBESTILLES PÅ WWW.TRONDHEIM-CHAMBER.NO

Rådgiverne i SpareBank 1 SMN Markets anbefaler at man starter planleggingen av eierskifte i god tid.

Gjennomføring av eierskifte – viktig for bevaring og fornyelse av verdiskapning

Av Axel Stautland, rådgiver Corporate Finance i SpareBank 1 SMN Markets

Dagens Næringsliv kunne den 15. juni melde at en "eldrebølge" rammer små og mellomstore bedrifter i Norge. En snakker her om bedrifter med eiere over 55 år. I Sør-Trøndelag står disse bedriftene for 6 % av verdiskapningen og 7 % av sysselsettingen.

En kartlegging av eierskifter i norske bedrifter gjennom perioden 2000-2007 (Menon Business Economics, 2009), viste at hver tredje bedrift skiftet eierskap. Dette bekreftes gjennom beregninger foretatt i regi av EU-kommisjonen. Her fremkommer det at eierskiftene denne perioden berører ca. 25 % av verdiskapningen i næringslivet, og i overkant av 30 prosent av sysselsettingen. Den samme EU-rapporten anslår at en av tre bedrifter vil skifte eier i løpet av de neste 10 år og at andelen eldre bedriftseiere likevel øker. Eierskifter berører med andre ord en stor del av den økonomiske virksomheten i samfunnet.

Eierskifteprosessen er en av de mest kritiske fasene i en virksomhets livs-syklus. Eierskifter skjer vanligvis enten via salg til tredjepart eller gjennom generasjonsskifte, og dette er en situasjon de fleste SMB-eiere står overfor en gang i livet. Prosessen er kompleks, og mange hensyn skal ivaretas.

Å dra i gang en slik prosess vil kunne by på følelsesmessige utfor-

dringer. Dette har ofte som resultat at når eier kommer i den situasjon at prosessen må gjennomføres, så er den lite forberedt med konsekvenser både for selger, kjøper og ansatte.

Kompleksiteten i en eierskifteprosess er betydelig. En må legge til rette for nødvendig kunnskapsoverføring, noe som krever forberedelse og relativt lang tid til gjennomføring. Det selskapsrettslige grunnlaget for et godt eierskifte må på plass, skatte- og avgiftsmessige forhold må forberedes, og de økonomiske og finansielle konsekvensene av et forestående eierskifte må vurderes. Det kan også være tidkrevende å identifisere en ny og riktig eier og komme til enighet med denne om en transaksjon.

Generasjonsskifter bør planlegges tidlig, gjerne i form av en åpen dialog hvor man diskuterer målsettinger og forventninger og etablerer en fremdriftsplan for overgang av beslutningsmyndighet og formelt eierskap. Ansvaret for dette hører mest naturlig hjemme hos den "avtroppende" generasjonen.

I familieeide bedrifter bør en være seg bevisst konfliktpotensialet som ligger i skjæringspunktet mellom familieinteresse og bedriftsinteresse. Ved generasjonsskifte kan dette bety avveining mellom rettferdig fordeling mellom arvinger og bedriftens beste. Et ekstra element i forhold til generasjonsskifter er at det kan

være krevende å få på plass en god finansieringsløsning. Ikke minst derfor bør gjennomføringsform og timing skje slik at skatte- og avgiftsmessige konsekvenser minimeres.

For ikke børsnoterte aksjer, beregnes arveavgift ut fra selskapets skattemessige formuesverdi året forut for aksjeoverføringen. Denne kan svinge betydelig fra år til år. En datter som overtar familiebedriften mot delvis betaling for aksjene (gavesalg) slik at oppgjøret kan benyttes til kompensasjon overfor søsken, bør få tilført aksjene via et holdingselskap. Da vil finansieringen av kjøpet kunne betjenes med utbytte fra familiebedriften uten at det først må svares utbytte-skatt.

For å begynne å nøste i problemstillingene knyttet til eierskifter, tror vi at det kan være hensiktsmessig å ta kontakt med fagmiljøer med erfaring fra slike prosesser for en uforbindelig diskusjon

FAKTA

SpareBank 1 SMN Markets, Corporate Finance, er en avdeling i SpareBank 1 SMN som yter rådgiving og tilrettelegger tjenester knyttet til egenkapitaltransaksjoner, det være seg emisjoner, salg eller kjøp av selskaper. Avdelingen har 9 medarbeidere som, i tillegg til lang erfaring med selskapstransaksjoner, besitter dybdekompetanse på et utvalg bransjer representert i Midt Norge.

Nye medlemmer

Grilstad Marina AS bygger ut en helt ny bydel i Grilstadfjæra på Ranheim over et omtrent 500 mål stort område. Bydelen skal omfatte over 650 boliger, ny marina for 1000 båter og rundt 130 000 m² næringsbygg. Innenfor området skal det etableres barnehage, dagligvareforretning, treningsstudio og andre servicefunksjoner. Ladestien skal gå igjennom området, og lekeplasser og strandområder skal anlegges. De første boligene skal stå ferdig våren i 2013, samtidig som grøntanlegg, stier og servicebygg skal være på plass.

Arkiplan AS er et av Trondheims eldste arkitektkontor. Etter et generasjonsskifte i 2006, ledes bedriften i dag av unge entusiastiske arkitekter med bred erfaring. Vi har et trivelig og åpent fagmiljø, der aldersforskjellen mellom eldste og yngste medarbeider er over 40 år. I det offentlige er Arkiplan godt kjent gjennom prosjektering av undervisningsbygg, arenabygg og rehabilitering av antikvariske bygg og anlegg. Nå er vi godt i gang med flere boligprosjekt og næringsbygg med spesielle funksjonsbehov. Vår filosofi er å gjennomføre prosjekter gjennom et godt samspill mellom alle interessenter i en byggeprosess. Vi har spesielt fokus på energiøkonomi, og er erfarne og dyktige på BIM (Building Intelligent Model). Vi ser frem til gode diskusjoner i Næringsforeningen.

CoFounder AS er et management- og investeringselskap for tidligfase teknologibedrifter som gjennom akselerert modning kan oppnå en betydelig markedsposisjon internasjonalt. Selskapets partnere har lang erfaring som ledere, gründere og rådgivere i suksessfulle oppstartbedrifter. CoFounder tilbyr en tett kombinasjon av risikokapital, ledelse og forretningsutviklingsbistand, for å bygge selskapet fram mot verdikøkende milepæler som tiltrekker profesjonelle investorer.

Creno AS

IdéCuben Prosess Management AS

Arkitektkontoret Kvadrat AS

Hermenes AS

Arnild Ness (enkeltmannsforetak)

Håvard Gossé Bergseth
(enkeltmannsforetak)

Petter Aspdal Hansen
(enkeltmannsforetak)

Nordic Lift AS

NGU Geological Survey of Norway

Grande Entreprenør AS

Expressus AS

KONTOR TIL LEIE

TRONDHEIM SENTRUM

Adresse: Dronningens gate 12

Lokalet: Kontorlokaler i 4. etg, leieareal 442 m². Leiearealet er fordelt med ca. 50/50 andel kontorlandskapsplasser og cellekontor. I tillegg inngår møterom, kjøkken og toaletter

Standard: Parkettgulv, peis, vannbåren varme, ventilasjon m/kjøling, HTH kjøkken og akustiske himlinger

Kontakt: Eiendomsrådgiver Hans K. Norderud
Tlf.: 916 61 528
E-post: hans.norderud@dnbnor.no

DnBNOR
Næringsmegling

**Retura
garanterer
miljøriktig
håndtering
av avfallet.**

**Lei en
container**
– ring **72 54 05 10**

Retura TRV
Tel: 72 54 05 10
www.retura.no

RETURA
ET MILJØ I BALANSE

Returadresse:
Næringsforeningen i Trondheim
Postboks 778 Sentrum
7408 Trondheim

dnbnor.no/bedrift

Det er fullt mulig for en trøndersk bedrift å lykkes i utlandet.

I kjølvannet av mer internasjonal orientering skjer mye positivt. Kort sagt, det spirer og gror i små og store bedrifter med internasjonal virksomhet i Trøndelag! Vi i DnB NOR har som ambisjon å bidra til denne utviklingen, og bli den foretrukne banken for disse bedriftene. Vi har et omfattende nettverk både i norsk og internasjonal forretningsvirksomhet, men minst like viktig, vi har kunnskapen og entusiasmen som kan hjelpe deg å lykkes.

Ta kontakt med ditt lokale DnB NOR kontor på tlf. 07700 – valg 2 for en samtale om hva vi kan gjøre for din virksomhet.

① for Internasjonal erfaring.

DnB NOR
Bank fra A til Å